

สำนักนายกรัฐมนตรี

okmd

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

ยุทธศาสตร์

ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

(ฉบับปรับปรุง ณ สิงหาคม 2563)

www.museumsiam.org

www.okmd.or.th

www.tkpark.or.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร	1
1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ของสำนักงาน บริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)	1
1) สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอกองค์กร	1
2) สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในองค์กร	4
3) ภารกิจงานดำเนินงานของ สบร.	5
ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560	7
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)	7
1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	7
2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	9
3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม	9
4) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ	10
2.2 แผนระดับที่ 2	12
2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	12
(1) ประเด็นแผนแม่บท การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	12
(2) ประเด็นแผนแม่บท การพัฒนาการเรียนรู้	12
(3) ประเด็นแผนแม่บท การท่องเที่ยว	14
(4) ประเด็นแผนแม่บท เศรษฐกิจฐานราก	14
2.2.2 แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม	17
2.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12	17
2.2.4 นโยบายรัฐบาล	18
2.2.5 ประเทศไทย 4.0	18
ส่วนที่ 3 ยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้	21
3.1 ภาพรวม	21
3.1.1 วิสัยทัศน์	21
3.1.2 พันธกิจ	21
3.1.3 วัตถุประสงค์การจัดตั้ง สบร.	21
3.2 ยุทธศาสตร์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของ สบร.	21
3.2.1 ด้านพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้	21
3.2.2 ด้านพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้	22
3.2.3 ด้านพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้	23
3.2.4 ด้านพัฒนาประสิทธิภาพภายในองค์กร	24

ยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563 – 2565) ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (ฉบับปรับปรุง ณ สิงหาคม 2563)

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

ยุทธศาสตร์ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) จัดทำขึ้นด้วยจุดประสงค์เพื่อให้ภารกิจดำเนินงานของ สบร. ในระยะ 3 ปีดังกล่าว มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่มีคนเป็นจุดศูนย์กลาง เพื่อเตรียมความพร้อมของคนไทยในการพัฒนาไปสู่ประเทศไทย 4.0 โดยคำนึงถึงทั้งบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลกและประเทศ รวมทั้งกรอบนโยบายยุทธศาสตร์ที่สำคัญของไทย ตั้งแต่ในระดับมหภาค ได้แก่ นโยบายรัฐบาล กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (2560 – 2579) แผนแม่บทภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560 – 2564) ไปจนถึงระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อนำมากำหนดทิศทางและปรับบทบาทขององค์กร เป็นกลไกหลักที่จะบริหารจัดการองค์ความรู้ที่ทันสมัย สอดรับกับกระแสโลกและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม อันนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของคนทุกช่วงวัยผ่านแหล่งเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้สาธารณะ เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันทางเศรษฐกิจและความเท่าเทียมกันทางสังคม

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 คณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (อ.กพม.) ในการประชุมครั้งที่ 4/2561 กำหนดให้ สบร. ทบทวนยุทธศาสตร์ให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์จัดตั้งตามร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 ให้สามารถขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็น “ประเทศไทย 4.0” ได้อย่างแท้จริง ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2563 สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดให้ สบร. ทบทวนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องตามมติ ครม. และวัตถุประสงค์การจัดตั้งสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นที่มาของการทบทวนยุทธศาสตร์ในครั้งนี้

1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)

1) สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายนอกองค์กร

สภาพแวดล้อมที่ส่งผลการดำเนินงานของ สบร. ในอนาคต สามารถจำแนกเป็นปัจจัยในระดับโลกและระดับประเทศได้ ดังนี้

1.1) แนวโน้มโลก (Global Trends)

1.1.1) ความก้าวหน้าและการหลอมรวมทางเทคโนโลยี (Technological Advancement and Integration) การผลิตแบบเพิ่ม (Additive Manufacturing) ปัญญาประดิษฐ์

(Artificial Intelligence) หรือเทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ ล้วนเป็นตัวอย่างสะท้อนแนวโน้มการหลอมรวมเทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่างด้านวิศวกรรม ดิจิทัล กายภาพ และชีวภาพ ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมและกระบวนการทำงาน การบริโภค หรือแม้แต่การศึกษาหาความรู้ อย่างมหาศาล แต่งานวิจัยในระดับนานาชาติชี้ว่า ความก้าวหน้าเหล่านี้ไม่ได้นำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพหรือการพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันเสมอไป เพราะประชาชนเพียงบางส่วนมีทักษะความรู้ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ หรือมีทักษะที่ไม่สามารถถูกทดแทนด้วยเครื่องจักรได้ เช่น การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การคิดเชิงวิพากษ์ หรือความคิดสร้างสรรค์ ขณะที่แรงงานไร้ฝีมือจะถูกทดแทนด้วยเครื่องจักรอุปกรณ์ที่นับวันสามารถคิดวิเคราะห์ได้ตั้งมนุษย์มากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ธนาคารโลก (2559) ประมาณการว่า ร้อยละ 72 ของงานในประเทศไทยมีแนวโน้มถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ และ 1 ใน 3 ของงานที่ตลาดต้องการในปี 2565 จะเป็นทักษะความรู้ใหม่ ดังนั้น การพัฒนาทุนมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องผสมผสานศาสตร์อันหลากหลาย โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล ไม่เช่นนั้นแล้ว ความเหลื่อมล้ำระหว่างคน องค์กร และประเทศที่สามารถปรับตัวได้กับปรับตัวไม่ได้/ไม่ทันจะเพิ่มสูงขึ้น

1.1.2) การเติบโตของเศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Economy) แอปพลิเคชัน เช่น Uber, Airbnb เป็นเพียงตัวอย่างของแนวโน้มการรวบรวมพลังและทรัพยากรจากผู้ชน ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะในสาขาบริการ แต่รวมไปถึงการรวบรวมปัจจัยอื่นๆ ทั้งแรงงาน เงินทุน ข้อมูลและสติปัญญา หรือแม้แต่จิตวิญญาณความเป็นชุมชน กระแสดังกล่าวทำให้การเรียนรู้ในโลกปัจจุบันเปิดกว้างไปสู่ห้องเรียน เพราะทั้งผู้เรียน ผู้สอน และผู้ประกอบการ สามารถแบ่งปันทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เห็นได้จากการเติบโตของหลักสูตรออนไลน์แบบเปิดสำหรับมวลชน (Massive Open Online Courses) ที่เน้นการเชื่อมต่อกันและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลาย หรือการประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มอื่นๆ เช่น เกม สื่อสังคม (YouTube, Facebook, Line) สำหรับการเรียนรู้แบบแบ่งปันกันมากขึ้น

1.1.3) การเปลี่ยนแปลงเชิงประชากร (Demographics) ด้วย มนุษย์มีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้นแต่อัตราการเจริญพันธุ์เฉลี่ยต่ำลง ทำให้นานาประเทศก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ นำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายใหม่ ทั้งในแง่ของการบริโภค (การขยายตลาดสินค้าและบริการเฉพาะกลุ่ม) และการผลิต/บริการ (การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้สูงอายุ) ขณะเดียวกัน การขยายตัวและเติบโตของเมือง เช่น การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านความเจริญ สาธารณูปโภค วิถีชีวิตของผู้คน รูปแบบการทำงานและโอกาสทางธุรกิจ ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานย้ายถิ่นฐานมายังเมืองใหญ่เป็นจำนวนมาก แม้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ/การสื่อสารจะมีส่วนช่วยเชื่อมโยงวิถีชีวิตของคนเมืองกับภูมิภาค/ชนบทก็ตาม ทั้งหมดนี้ทำให้เกิดช่องว่าง/ความไม่สมดุลระหว่างชุมชนเมืองที่เพียบพร้อมด้วยแรงงานฝีมือที่ผลิตภาพสูงกับสังคมชนบทที่ยังขาดโอกาสการเข้าถึงองค์ความรู้ที่จะเป็นอาวุธในการยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยเหตุนี้ การเสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ในอนาคต จะต้องครอบคลุมประชาชนทุกช่วงวัยและทุกพื้นที่ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมในการเข้าถึงทักษะองค์ความรู้ใหม่ๆ โดยใช้ประโยชน์จากแนวโน้มด้านเทคโนโลยีและเศรษฐกิจแบ่งปันตามที่กล่าวไว้ข้างต้น

1.1.4) ผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ COVID 19 และยุคหลังจากผลกระทบ COVID 19 /NEW Normal สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ COVID 19 ได้ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านทั้งผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการใช้ชีวิตและการทำงาน หรือ New Normal ผู้คนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ชีวิตประจำวัน มีรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างจากอดีต ผู้คนจำเป็นต้องอยู่บ้านมากขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงของ

โรคติดต่อ ทำให้รูปแบบการเรียนรู้ การทำงาน และการจับจ่ายซื้อสินค้าต่างๆ เป็นการใช้งานผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น ดังนั้น เทคโนโลยีออนไลน์จึงมีความสำคัญและถูกนำมาใช้อำนวยความสะดวกทั้งในภาคธุรกิจ ภาคการศึกษา

1.2) บริบทภายในประเทศ

1.2.1) การพัฒนาอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัล ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน ถือเป็น การเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดส่งผลต่อการใช้ชีวิตโดยทำให้พฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนไปอย่างฉับพลันในทุกด้าน เช่น ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การทำธุรกิจ และการเรียนรู้ของคน ที่นำมาซึ่งความท้าทาย และโอกาสในการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ จึงต้องมีการปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้ทันกระแสโลกเพราะการเรียนรู้ในอนาคตจำเป็นที่จะต้องมีการเรียนรู้ตามทักษะ เป้าหมาย และศักยภาพของแต่ละบุคคล ด้วยการพัฒนาพื้นที่เพื่อการเรียนรู้ที่นำเครื่องมือทางดิจิทัลเข้ามาช่วยเสริมศักยภาพและเสริมทักษะทางการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

1.2.2) ประชาชนมีทางเลือกในการเรียนรู้จาก digital platform ใหม่ๆ ที่มีหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนแข่งขันกันพัฒนา digital platform ซึ่งมีความหลากหลายและสามารถตอบสนองความต้องการได้มากกว่า เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้แหล่งเรียนรู้ องค์กรความรู้ และช่องทางการเรียนรู้รูปแบบใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมายหลากหลายช่องทาง

1.2.3) การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมและวิถีชีวิตของคนไทย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อพฤติกรรมและวิถีชีวิตของคนไทยเพิ่มมากขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามาช่วยส่งเสริมงานค้นคว้าและต่อยอดนวัตกรรมมากขึ้น การค้นหาและแชร์ข้อมูลระหว่างกันมีมากขึ้น รูปแบบการค้นหา ศึกษาข้อมูลและองค์ความรู้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ข้อมูลองค์ความรู้มากมายสามารถค้นหาได้ง่ายในยุคดิจิทัล ส่งผลให้คนสามารถค้นหาความรู้ได้ตามที่ต้องการและสนใจการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากขึ้น ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงรูปแบบการใช้ชีวิตและความต้องการสารสนเทศในชีวิตประจำวันเพิ่มสูงขึ้นและความต้องการองค์ความรู้มีการเปลี่ยนแปลงตลอด ส่งผลให้การถ่ายทอดองค์ความรู้ต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่อง

1.2.4) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกำลังแรงงาน ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงในมิติของโครงสร้างกำลังคน และกำลังแรงงานในประเทศอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการโดยการทดแทนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ที่สามารถทำงานได้ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากกว่าในทักษะบางประเภท รวมถึง ความต้องการแรงงานในรูปแบบใหม่ที่ต้องใช้ความรู้และทักษะสูงเกิดขึ้น อาทิ นักวิทยาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูล นักธุรกิจดิจิทัล การปรับเปลี่ยนบทบาทของงานบางประเภทตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป

1.2.5) องค์ความรู้ด้าน KM สอดรับกับความต้องการของหน่วยงาน/องค์กรหลายๆ แห่งของประเทศ ซึ่ง สบร. สามารถเป็นหน่วยบริการความเชี่ยวชาญเฉพาะเพื่อการหารายได้จากหน่วยงานภายนอก จึงเป็นโอกาสให้ สบร. สามารถหารายได้จาก การให้บริการองค์ความรู้และการดำเนินการในหลายรูปแบบกับหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นจำนวนมาก

1.2.6) ปัจจุบันการเรียนรู้ไม่จำกัดอยู่แค่เพียงในห้องเรียน การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็นเรื่องที่ทำได้โดยง่ายผ่านอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ ทันสมัย และทันเหตุการณ์ รวมทั้งมีนักธุรกิจจำนวนไม่น้อยที่ไม่มีใบปริญญาแต่ประสบความสำเร็จตั้งแต่อายุน้อยและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางเป็นต้นแบบ นอกจากนี้องค์ความรู้และทักษะที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาซึ่งมุ่งเน้นการปูพื้นฐานทางทฤษฎีไม่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีความเป็นผู้ประกอบการ ต้องการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจ ความรู้ และทักษะจากการทำงานและประสบการณ์จริง

1.2.7) แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี /ผู้กำหนดนโยบายสาธารณะ และสังคมไทยในทุกภาคส่วนให้ความสำคัญเรื่องการศึกษา/การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทุนมนุษย์ และลดความเหลื่อมล้ำ มีเป้าหมายให้คนไทยเข้าถึงการศึกษา มีความเท่าเทียม มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง โดยใช้การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 รวมถึงให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อมุ่งหวังให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ลดความเหลื่อมล้ำของการพัฒนา ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และก้าวข้าม Middle Income Trap โดยพัฒนาระบบ Learning Portal เพื่อเป็นช่องทางหลักในการเข้าถึงข้อมูลองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ของประเทศ

1.2.8) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวมทั้งเครือข่ายและกลุ่มเป้าหมาย มี gaps/painpoint (ข้อจำกัดในการดำเนินงาน) จึงเป็นโอกาสอย่างมากที่ สบร. สามารถเข้าไปร่วมมือในฐานะ missing links ในการสนับสนุนด้านองค์ความรู้แก่หน่วยงานเครือข่าย/กลุ่มเป้าหมาย และสามารถพัฒนาความร่วมมือเป็นพันธมิตรการทำงานร่วมกันได้

2) สภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในองค์กร

2.1) สบร. มีบุคลากรมีความชำนาญและเชี่ยวชาญในด้านการส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม การพัฒนา/สร้างนวัตกรรมองค์ความรู้ที่เป็นของตนเองมีจำนวนยังไม่มากพอและไม่พัฒนาต้นแบบให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ต้นแบบรูปแบบที่พัฒนามาแล้ว เริ่มมีความล้าสมัย

2.2) สบร. เป็นองค์กรมหาชนที่มีหน้าที่ให้บริการองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกช่วงวัยทำให้มีภาคเครือข่ายจากหลากหลายสาขาวิชาชีพทั้งในและต่างประเทศร่วมดำเนินภารกิจและกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ จึงทำให้ สบร. สามารถประสานความร่วมมือเครือข่ายองค์ความรู้และเครือข่ายบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้าร่วมเป็นคณะทำงานที่ต้องบูรณาการความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพื่อให้ภารกิจเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ตั้งเป้าหมาย รวมทั้งมีความรู้เชี่ยวชาญด้านแหล่งเรียนรู้และพิพิธภัณฑ์ โดยมีสถาบันอุทยานการเรียนรู้ และสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติเป็นต้นแบบแหล่งเรียนรู้สาธารณะขนาดใหญ่ที่หลายหน่วยงานในประเทศต้องการนำองค์ความรู้และกระบวนการบริหารจัดการไปพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของตนเองตามแนวทางห้องสมุดมีชีวิต และ Discovery Museum จึงเป็นโอกาสในการสร้างความร่วมมือทั้งในรูปแบบพันธมิตรและเครือข่ายที่จะเกิดขึ้นทุกภูมิภาคในประเทศ

2.3) สบร. สามารถใช้จุดแข็งในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ /ที่ปรึกษา (Specialist) ในด้านการจัดการองค์ความรู้ในมิติต่างๆ เพื่อหารายได้แก่องค์กรได้ ทั้งในด้านการจัดการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ และการจัดการความรู้

3) ภารกิจกาณ์ดำเนินงานของ สปร.

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (สปร.) มีภารกิจหลักในการบริหารและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงองค์ความรู้ ให้กับประชาชนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัยมีโอกาสพัฒนาความคิด เพิ่มและต่อยอดองค์ความรู้ และพัฒนาภูมิปัญญาด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง เข้าถึงองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นผ่านระบบการเรียนรู้สาธารณะที่เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้การบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ของ สปร. ประกอบด้วยบทบาท 3 ด้านหลัก คือ (1) การสร้างนวัตกรรมองค์ความรู้ (Knowledge Innovation) ทั้งที่เป็นเนื้อหาสาระ (Content) และที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ (Physical) อาทิ ต้นแบบแหล่งเรียนรู้ (2) การถ่ายทอดองค์ความรู้ (Knowledge Diffusion) และ (3) การใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ (Knowledge Utilization)

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์นโยบายภาครัฐ รวมทั้งบริบทการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลกและประเทศ สปร. นำมากำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรสำหรับการดำเนินงานในระยะ 4 ปี (2564 – 2567) ได้ดังนี้

3.1) การพัฒนาคนให้มีทักษะหลากหลาย (Multi-skilled) รองรับการเข้าสู่ยุคสังคมดิจิทัล (Digital Society) การยกระดับทุนมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องเตรียมการรองรับความต้องการทักษะความรู้อันหลากหลาย มีจำกัดอยู่ตามสาขาวิชาชีพหรือภาคอุตสาหกรรมได้อีกต่อไป เนื่องจากประเทศไทยกำลังเผชิญกับภาวะแวดล้อมที่เป็นพลวัต ก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ เช่น ความผันผวนทางเศรษฐกิจ การปรับตัวเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต/บริการด้วยความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ บนพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผลิตภาพแรงงาน จึงเป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่ง โดยต้องมีการพัฒนาการเรียนรู้สาธารณะและองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่หลากหลายและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและการหลอมรวมของเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพคน เพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ รวมทั้งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ในระยะยาว

3.2) การเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ด้วยกิจกรรม สื่อและแพลตฟอร์มที่หลากหลาย ประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา ด้วยการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและการบริหารจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกและเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างยั่งยืน ยกตัวอย่าง สหภาพยุโรปจะเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านทุนทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ สหรัฐอเมริกาเน้นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นกับภาคเอกชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้สมัยใหม่ ญี่ปุ่นเน้นการสนับสนุนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ด้วยการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชนผ่านศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เกาหลีใต้เน้นการผสมผสานเศรษฐกิจฐานความรู้และคุณค่าของวัฒนธรรมตะวันออกเข้ากับระบบโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยทุ่มงบประมาณกว่าร้อยละ 2 ของ GDP เพื่อพัฒนาและส่งเสริมทุนทางวัฒนธรรมและสร้างแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย เช่น หอสมุดดิจิทัลแห่งชาติ (Library) ให้ประชาชนค้นหาข้อมูลความรู้จากห้องสมุดและหน่วยงานต่างๆ กว่า 800 แห่งทั่วโลก แต่การเรียนรู้สาธารณะไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่ในห้องเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ทางกายภาพเสมอไป ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการเติบโตของเศรษฐกิจแบ่งปัน ทำให้การแลกเปลี่ยนหรือแบ่งปันทรัพยากรต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาต่างๆ ผ่านสื่อและแพลตฟอร์มสมัยใหม่ เช่น สื่อสังคม เกม ฯลฯ เป็นที่แพร่หลายมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ หากประเทศไทยยังไม่เร่งพัฒนาช่องทางทางการเรียนรู้ที่ทันสมัย โดยเฉพาะช่องทางดิจิทัล เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดองค์

ความรู้ที่จำเป็นและพัฒนาศักยภาพของคนไทยในวงกว้าง ก็ยากที่จะก้าวพ้นจากการติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ในระยะยาว

3.3) การพัฒนาคนโดยลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงองค์ความรู้ (Knowledge Access) จากการประเมินสถานะการจัดการความรู้และแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอยู่ของไทย พบว่า หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางที่ทำหน้าที่บริหารจัดการความรู้ที่มีอยู่ล้วนมีภารกิจที่มุ่งสนองตอบวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ฯลฯ ขณะเดียวกัน มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายรูปแบบอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ศูนย์วิทยาศาสตร์ สวนสัตว์ ฯลฯ กระจายอยู่ในทุกภูมิภาค ซึ่งมีรูปแบบการให้บริการและการบริหารจัดการแตกต่างกันไปตามต้นสังกัดและความพร้อมของพื้นที่ ทำให้การบริหารองค์ความรู้ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่ต่างคนต่างทำยังไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้สะดวกทั่วถึงเท่าที่ควร จึงจำเป็นที่ประเทศไทยต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาและบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้เชิงบูรณาการอย่างเป็นระบบ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพคนไทยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตทุกช่วงวัย พร้อมทั้งสร้างช่องทางการเข้าถึงความรู้ที่จะช่วยให้ประชาชนทุกช่วงวัยทุกพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้สะดวกรวดเร็วลดความเหลื่อมล้ำของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ ซึ่งเมื่อประเมินจากความพร้อม ประสิทธิภาพและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแล้ว สปร. สามารถทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่จะทำงานในเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อขับเคลื่อนงานดังกล่าวและขยายโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ให้กับกลุ่มคนทุกช่วงวัยรวมถึงผู้ด้อยโอกาสได้เป็นอย่างดี

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)

1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1.1) เป้าหมาย

- 1.1.1) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21
- 1.1.2) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

1.2) ตัวชี้วัด

- 1.2.1) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
- 1.2.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 1.2.3) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

1.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1.3.1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัยตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย มีความรอบรู้ทางการเงิน มีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า รวมถึงการพัฒนาและปรับทัศนคติให้คนทุกช่วงวัยที่เคยกระทำผิดได้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุขและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

1.3.1.1) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาหรืออาชญากรรมต่าง ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่นทางความคิด รวมถึงทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อการวางแผนชีวิตและวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและนำไปปฏิบัติได้ ตลอดจนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศมีทักษะชีวิต สามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม

1.3.1.2) ช่วงวัยแรงงาน ยกกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล และความต้องการของตลาดแรงงาน มีการทำงานตามหลักการทำงานที่มีคุณค่าเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ มีวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะทางการเงินเพื่อให้สามารถบริหารจัดการการเงินของตนเองและครอบครัว มีการวางแผนทางการเงินและมีการออม การรับผิดชอบของพ่อแม่ต่อครอบครัว มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และการอำนวยความสะดวกด้านความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ แรงงานฝีมือ ความชำนาญ พิเศษ การเป็นผู้ประกอบการใหม่ และการพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ รวมทั้งมาตรการขยายอายุการทำงาน

1.3.1.3) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ ส่งเสริมให้มีการทำงานหลังเกษียณ ผ่านการเสริมทักษะการดำรงชีวิต ทักษะอาชีพในการหารายได้ มีงานทำที่เหมาะสมกับศักยภาพ มีการสร้างเสริมสุขภาพ ฟันฟูสุขภาพ การป้องกันโรคให้แก่ผู้สูงอายุ พร้อมกับจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ และหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในสังคม

1.3.2) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

1.3.2.1) การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ อาทิ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการตั้งคำถาม ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และการคิดเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความรู้และทักษะทางศิลปะ และความรู้ด้านคณิตศาสตร์ และระบบคิดของเหตุผลและการหาความสัมพันธ์ การพัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติมีการสะท้อนความคิด/ทบทวนได้ตรง การสร้างผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ การหล่อหลอมทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้หลายช่องทาง รวมทั้งการเรียนรู้ด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต

1.3.2.2) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการจัดระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่นผ่านการพัฒนาหลากหลาย อาทิ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์แบบเปิด การพัฒนาระบบการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการรู้ดิจิทัล การมีระบบเทียบโอน ประสบการณ์ ระบบธนาคารหน่วยกิต มาตรการจูงใจให้คนเข้าสู่การยกระดับทักษะ การให้สถานประกอบการเพิ่มผลิตภาพแรงงานผ่านการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ นอกจากนี้ ต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก-เขียนได้-คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว รวมทั้งนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

1.3.2.3) การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้ องค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับคุณค่าของครูไปพร้อมกัน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและใช้ประโยชน์จากระบบการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้สมัยใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3.3) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้น การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนา ระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

1.3.3.1) ข้อ 4.6.3 การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ปลูกฝังให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ชีวิต ดนตรี กีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เปิดพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม เอื้อแก่ครอบครัวทุกลักษณะรวมถึงจัดให้มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมสาธารณะให้เป็นศูนย์รวมแห่งการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ตลอดจนการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพและสามารถเข้าถึงได้ง่าย

2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

2.1) เป้าหมาย

2.1.1 ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

2.1.2 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

2.2) ตัวชี้วัด

2.2.1 รายได้ประชาชาติ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้

2.2.2 ผลผลิตภาพการผลิตของประเทศ ทั้งในปัจจุบันการผลิตและแรงงาน

2.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farmer)

2.3.1 นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด ถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2.4) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

2.4.1 สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่า และมูลค่าผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า

3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม

3.1) เป้าหมาย

3.1.1 สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

3.1.2 กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลัง ของการพัฒนาประเทศในทุกๆระดับ

3.1.3 เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

3.2) ตัวชี้วัด

- 3.2.1 ความแตกต่างของรายได้และการเข้าถึงบริการภาครัฐระหว่างกลุ่มประชากร
- 3.2.2 ความก้าวหน้าของการพัฒนาคน
- 3.2.3 ความก้าวหน้าในการพัฒนาจังหวัดในการเป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- 3.2.4 คุณภาพชีวิตของประชากรสูงอายุ

3.3) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจฐานราก

3.3.1 เพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของเกษตรกร แรงงานทั่วไป และ กลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคงให้เป็นผู้ประกอบการ ผ่านการสนับสนุนการช่วยเหลือทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เพื่อยกระดับ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก่อให้เกิดการสร้างรายได้ได้ด้วยตนเอง

4) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

- สพร. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยดำเนินการขับเคลื่อนงานด้านการศึกษา พัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยในรูปแบบห้องสมุดมีชีวิตและด้านพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ โดยแหล่งเรียนรู้มีกิจกรรมการเรียนรู้สร้างสรรค์ในรูปแบบที่ทันสมัย หลากหลาย น่าสนใจ มีชีวิตชีวา ได้แก่ การจัดพื้นที่ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนโดยใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ จัดพื้นที่เรียนรู้สาธารณะให้ความรู้ในด้านต่างๆ สร้างแรงบันดาลใจ การจัดประชุมทางวิชาการ การจัดอบรม บ่มเพาะ จัดกิจกรรมเรียนรู้สร้างสรรค์ จัดพื้นที่นิทรรศการสร้างสรรค์ พื้นที่แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ให้ความรู้ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างแรงบันดาลใจ พื้นที่แสดงผลงานความสามารถเพื่อก่อให้เกิดจินตนาการสร้างสรรค์ที่ตีแผ่เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา คนวัยทำงาน และประชาชนทั่วไป ให้ บริการความรู้นอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยแก่คนทุกช่วงวัย ทั้งนี้ นอกเหนือจากการส่งเสริมการเรียนรู้โดยสื่อออฟไลน์แล้ว ยังให้ความรู้ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มของต้นแบบแหล่งเรียนรู้ด้วยเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ท้องถิ่นและฐานรากสามารถเข้าถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและการสร้างรายได้ เพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21

- การพัฒนาระบบการเรียนรู้ผ่าน digital platform สำหรับคนทุกช่วงวัยผ่านการให้บริการพื้นที่เรียนรู้ต้นแบบและขยายผลไปยังภูมิภาคต่างๆ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพ

- นวัตกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการองค์ความรู้เพื่อยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

- ดำเนินการพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ จะนำต้นแบบไปดำเนินการถ่ายทอดและส่งเสริมอบรมให้บุคลากรและหน่วยงานเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดต่างๆ นำต้นแบบแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาไปใช้ขยายผลเพื่อสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดต่างๆทั่วประเทศ โดยพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งทางกายภาพที่เป็นระบบการให้บริการช่องทางสื่อออฟไลน์และสื่อออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่คนไทยทุกช่วงวัยตลอดจนสร้างนิสัยไฟการเรียนรู้ รวมทั้งนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้

- พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และการจัดการองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ศักยภาพ ทักษะและกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ การเพิ่มพูนปัญญาความรู้ พัฒนาหุปัญญาให้มี ทักษะที่หลากหลาย ให้มีทักษะการทำงาน ทักษะการดำรงชีวิต สร้างเสริมรายได้และยกระดับการทำมาหา กิน แก่เด็ก นักเรียน เยาวชน นักศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง บุคลากร คนวัยทำงาน ผู้สูงวัย ตลอดจนธุรกิจ ชุมชน/ฐานราก โดยเผยแพร่และถ่ายทอดให้ความรู้แก่ประชาชนทุกช่วงวัยผ่านแหล่งเรียนรู้ซึ่งมีกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย และยังสามารถเข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาในช่องทางดิจิทัล แพลตฟอร์ม ให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้และ สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะคนทุกช่วงวัยสำหรับศตวรรษที่ 21 ซึ่งที่กล่าวมาทั้งหมด นี้ มีส่วนสนับสนุนให้ส่งผลบรรลุผลตามประเด็นเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ตามหัวข้อที่กล่าวมาได้

นอกจากนี้ สบร.จะขับเคลื่อนนโยบายการสร้างความสามารถในการแข่งขัน **และสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม** โดยการส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลบนฐานองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำข้อมูลความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยไป ใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์การเกษตรในรูปแบบเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และ ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดยสร้างเสริมองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าชุมชน เพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก่อให้เกิดการสร้าง รายได้ของวิสาหกิจชุมชนได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ สบร.กำลังดำเนินการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้สาธารณะ ออนไลน์ของประเทศไทย (Public Learning Portal) เป็นพื้นที่การเรียนรู้เพื่อให้บริการความรู้ในสาขา วิชาชีพต่างๆที่หลากหลายเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการต่อยอดสร้างรายได้ ใน แพลตฟอร์มนี้จะรวบรวมให้มีองค์ความรู้การพัฒนาเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ให้เกษตรกรสามารถ เข้าถึงและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

2.2 แผนระดับที่ 2

2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(1) ประเด็นแผนแม่บท การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(1.1) เป้าหมายแผนแม่บท

● เป้าหมายที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ 1 ดัชนีการพัฒนามนุษย์ ค่าคะแนน 0.79 ภายในปี 2565
- เป้าหมายที่ 2 คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัด และความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น
- ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ 2 ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระดับสากลดีขึ้น (GTCI) ไม่น้อยกว่า 50.1 คะแนนภายในปี 2565

(1.2) แผนแม่บทย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพมนุษย์

● แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน สร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของประชากรให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต

● เป้าหมายของแผนย่อย ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็งและมีจิตสำนึกความเป็นไทยดำรงชีวิตแบบพอเพียงมากขึ้น

- ตัวชี้วัดแผนแม่บท ดัชนีครอบครัวอบอุ่น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ภายในปี 2565

(1.3) แผนแม่บทย่อย การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย

● แนวทางการพัฒนา จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่างๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ เป็นต้น

● เป้าหมายแผนแม่บทย่อย เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพมีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น

● ตัวชี้วัดแผนแม่บท ดัชนีพัฒนาการเด็กสมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายในปี 2565

(1.4) แผนแม่บทย่อย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

● แนวทางการพัฒนา จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ

- เป้าหมายแผนแม่บทย่อย วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

- ตัวชี้วัดแผนแม่บท คะแนนความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ ด้านทักษะ (Skill) ของ World Economic Forum (WEF) เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ภายในปี 2565

(1.5) แผนแม่บทย่อย การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ

- แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ รวมทั้งสนับสนุนมาตรการจูงใจทางการเงินและการคลังให้ผู้ประกอบการมีการจ้างงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ตลอดจนจัดทำหลักสูตรพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัย สมรรถนะทางกาย ลักษณะงาน และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มวัย

- เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

- ตัวชี้วัดแผนแม่บท ร้อยละผู้สูงอายุที่มีศักยภาพมีงานทำ และรายได้เหมาะสม เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี 2565

(2) ประเด็นแผนแม่บท การพัฒนาการเรียนรู้

(2.1) เป้าหมายแผนแม่บท

- เป้าหมายที่ 1 คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัย ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- ตัวชี้วัดแผนแม่บท

- คะแนน PISA ด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เฉลี่ย 470 คะแนน ภายในปี 2565
- อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้านการศึกษา อยู่ในอันดับที่ 45 ภายในปี 2565

(2.2) แผนแม่บทย่อย การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

- เป้าหมายของแผนย่อย คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น

- ตัวชี้วัดแผนแม่บท

- สัดส่วนครูผ่านการทดสอบสมรรถนะรายสาขาในระดับสูงตามมาตรฐานนานาชาติ ร้อยละ 50 ภายในปี 2565
- อัตราความแตกต่างของคะแนน PISA ในแต่ละกลุ่มโรงเรียนลดลงร้อยละ 20 ภายในปี 2565
- อัตราการเข้าเรียนสู่ทุกระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 80 ภายในปี 2565

- แนวทางการพัฒนา

- ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 แนวทางย่อย (4) พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ เพื่อให้

สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต โดยใช้สื่อผสมอย่างหลากหลาย

- พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต แนวทางย่อย (5) พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

(2.3) แผนแม่บทย่อย การตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย

● เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา และการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น

(3) ประเด็นแผนแม่บท การท่องเที่ยว

(3.1) เป้าหมายแผนแม่บท

- เป้าหมาย ผลิตรถยนต์มวลรวมใน ประเทศด้านการท่องเที่ยว ต่อผลิตรถยนต์มวลรวมใน ประเทศเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัด สัดส่วนผลิตรถยนต์มวลรวมใน ประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อ ผลิตรถยนต์มวลรวมในประเทศ ปี 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 22

(3.2) แผนแม่บทย่อย การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม

- เป้าหมายแผนแม่บทย่อย รายได้จากการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์และวัฒนธรรม เพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัด แผนแม่บท อัตราการขยายตัวของรายได้ จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรมขยายตัวร้อยละ 10 ในปี 2565

(4) ประเด็นแผนแม่บท เศรษฐกิจฐานราก

(4.1) เป้าหมายแผนแม่บท

- เป้าหมายรายได้ของประชากร กลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้น อย่างกระจายและ อย่างต่อเนื่อง
- ตัวชี้วัด ดัชนีการพัฒนาย่างทั่วถึง ปี 2565 4.3 คะแนน

(4.2) แผนแม่บทย่อย การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

- เป้าหมายระดับแผนย่อย ศักยภาพและขีดความสามารถ ของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัด ระดับแผนย่อย อัตราการเติบโตของรายได้ ของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อปี ในปี 2565

การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ สปร. ในด้านต่างๆ สามารถส่งเสริมและสนับสนุนต่อการบรรลุตามแผนแม่บทตามที่กล่าวมาได้ ดังนี้

1) **ด้านการพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้** เพื่อพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ 2 แห่ง อาทิ ห้องสมุดมีชีวิตอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบ และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้รูปแบบ Discovery Museum ให้มีความทันสมัย มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการท่องเที่ยว

ผ่านพิพิธภัณฑ์ (Museum Culture) รวมถึงสาระการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้สร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่สนับสนุนเผยแพร่องค์ความรู้ทางสังคม ประวัติศาสตร์ อาทิ นิทรรศการภายในบริเวณสถานีรถไฟพาสนาไมไฮ (Site Museum) กิจกรรม Voice of Heritage เพื่อเชื่อมต่อวัฒนธรรมและวิถีชีวิตในพื้นที่ใกล้เคียง มีแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ พัฒนาความรู้และทักษะของประชาชนรวมทั้งมีส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อีกทั้งการมีแหล่งเรียนรู้ กระจายไปยังส่วนภูมิภาค รวมถึงดำเนินการพัฒนาระบบห้องสมุดออนไลน์ (TK Public Online Library) ที่ สามารถกระจายโอกาสการเข้าถึงหนังสือให้กับเยาวชนและประชาชนได้อย่างทั่วถึง ช่วยลดปัญหาการเหลื่อมล้ำของประชาชนในสังคมในการเข้าถึงบริการภาครัฐ รวมทั้งส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีนิสัยใฝ่รู้ และลดปัญหาสังคม ส่งเสริมให้ความรู้แก่คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2) **ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้** ในภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนและชุมชน เป็นการขยายโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนในรูปแบบต่างๆ ที่ทันต่อยุคปัจจุบันและอนาคต เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานเครือข่ายให้กระจายทั่วทุกภูมิภาค ในรูปแบบอุทยานการเรียนรู้เครือข่าย และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ ทั้งนี้ในระดับอุทยานการเรียนรู้ต้นแบบแม่ข่าย และอุทยานการเรียนรู้ระดับจังหวัดที่มีศักยภาพที่จะเป็นแม่ข่ายเพิ่มเติม รวมทั้งอุทยานการเรียนรู้เดิมที่ได้มีการพัฒนาร่วมกับ สอธ. มาอย่างต่อเนื่อง และยังมีพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและระดับชุมชน พัฒนาศูนย์เรียนรู้ระดับตำบลหรือศูนย์เรียนรู้ใกล้บ้านเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะแก่เด็ก เยาวชน ประชาชน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรของแหล่งเรียนรู้เครือข่ายในพื้นที่ นอกจากนี้ได้ร่วมมือกับหน่วยงานเครือข่ายในการพัฒนา พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ระดับภูมิภาคและท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคมอย่างแท้จริง สนับสนุนด้านการบริหารจัดการ การจัดทำนิทรรศการ พัฒนางค์ความรู้ พัฒนาบุคลากร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน อาทิ พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ต้นแบบภูมิภาค (มิวเซียมลำปาง) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง ด้านพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ของประเทศ (Museum Thailand) นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาความร่วมมือ ด้านงานเครือข่ายพิพิธภัณฑ์กับองค์กรด้านพิพิธภัณฑ์ ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ อันจะนำมาซึ่งการพัฒนางานพิพิธภัณฑ์ และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่างๆ ของโลก ซึ่งมีการจัดการองค์ความรู้ของแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย เพื่อสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ซึ่งที่กล่าวมาทั้งหมดนี้สามารถมีส่วนร่วมสนับสนุนและส่งผลทำให้บรรลุผลตามประเด็นเป้าหมายแผนแม่บทและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามหัวข้อที่กล่าวมา

3) **ด้านการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้** ดังนี้

- ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักการ พัฒนาสมอง หรือ Brain Based Learning วิจัยพัฒนาองค์ความรู้และการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามหลักการพัฒนา สมองของเด็กปฐมวัย โดยการออกแบบต้นแบบสนามเด็กเล่นระดับปฐมวัย และถ่ายทอดขยายผลให้โรงเรียนในสังกัด สพฐ.นำไปใช้ขยายผลพัฒนาสนามเด็กเล่นในวงกว้างต่อไป เพื่อเตรียมความพร้อมทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจของเด็กปฐมวัย เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การพัฒนาการของเด็กตามวัยต่อไป ทำให้เป็นเด็กที่มีร่างกาย แข็งแรง มีสติปัญญาดี พร้อมสู่การเรียนรู้ในวัยระดับต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน ทั้งทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์

- บริหารจัดการองค์ความรู้ในการพัฒนาเยาวชนตามหลักการพัฒนาสมอง ผ่านกระบวนการอบรม บ่มเพาะพัฒนาทักษะนักเรียนระดับมัธยมศึกษา และถ่ายทอดให้ความรู้ผ่านสื่อดิจิทัลบนฐานการพัฒนาเนื้อหาองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาศักยภาพและทักษะของวัยรุ่น เยาวชน โดยขับเคลื่อนองค์ความรู้กระจายสู่ภูมิภาคในเชิงรุกผ่านเครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย (Digital Knowledge Platform) เพื่อเป็นการพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้รูปแบบใหม่ และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เด็กวัยรุ่นและเยาวชนไทยให้มากที่สุดภายในเวลาอันรวดเร็ว ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการสื่อสารเชิงดิจิทัลในรูปแบบต่างๆ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศที่มุ่งสู่การเติบโตเป็นประเทศไทย 4.0 เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ พัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21

- พัฒนาเว็บไซต์ Digital TK เป็นคลังความรู้ที่ให้บริการดิจิทัลคอนเทนต์ที่หลากหลาย อาทิ บทความ e-book คลิปวิดีโอ ไฟล์เสียงดิจิทัล (TK Podcast) ก่อให้เกิดประโยชน์ใน 4 มิติ คือ มิติที่ 1 การพัฒนาชีวิตและสร้างสังคมที่ดี ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีนิสัยใฝ่รู้ รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ สอดรับกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนมีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา และลดปัญหาสังคม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายในด้านการเป็นแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้เป็นประโยชน์พัฒนาความรู้และทักษะของประชาชน มิติที่ 2 ช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่ต้องการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของประชาชนในสังคมในการเข้าถึงองค์ความรู้อย่างกว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้นผ่านช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ อีกทั้งการมีแหล่งเรียนรู้กระจายไปยังส่วนภูมิภาค ช่วยลดปัญหาการเหลื่อมล้ำของเด็ก เยาวชนประชาชนในสังคมในการเข้าถึงบริการภาครัฐ มิติที่ 3 การประหยัดค่าใช้จ่าย เมื่อเข้ามาใช้บริการที่แหล่งเรียนรู้ต้นแบบของ สบร. ทั้ง 2 แห่ง ได้แก่ อุทยานการเรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ รวมถึงช่องทางการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ประชาชนในสังคมเข้าถึงเนื้อหาสาระ และองค์ความรู้ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สามารถนำไปต่อยอดเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตได้ และมิติที่ 4 ประโยชน์อื่นๆ เช่น ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน การได้ติดตามเรื่องที่ทันสมัย การได้พบเจอเพื่อนใหม่ๆ และช่วยให้ต่อไปสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

- ดำเนินการค้นหาเครื่องมือใหม่ๆ ในการเรียนรู้เพื่อรองรับสังคมสูงวัย เมื่อมองจากมุมของการทำงานกับผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ พิพิธภัณฑ์ดำเนินการพัฒนาผู้ชมที่เป็นผู้สูงอายุ ด้วยการสำรวจและทำความเข้าใจอย่างจริงจังในเรื่องชีวภาพ กายภาพ จิตวิทยา พิพิธภัณฑ์จึงควรค้นหาและตระหนักในความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุ เพื่อจะหาข้อบ่งชี้ถึงความเป็นไปได้และอุปสรรคที่ขัดขวางการเรียนรู้ หรือกันผู้สูงอายุออกจากการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ โดยส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้สูงอายุเข้ามาเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ เรียนรู้จากนิทรรศการและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มีแนวทางการสร้างอาชีพโดยให้ผู้สูงอายุมาร่วมทำงานในพิพิธภัณฑ์ โดยการทำงานกับผู้สูงอายุถือว่าเป็นเรื่องใหม่ในบริบทของพิพิธภัณฑ์ไทย มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น เป็นการส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มวัย เนื่องจากคนสูงวัยจะเข้าใจความต้องการและความสนใจของกลุ่มคนสูงวัยในการเข้ามาหาความรู้ในพิพิธภัณฑ์

- ขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยการส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลบนฐานองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำข้อมูลความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยไปใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์การเกษตรในรูปแบบเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) มีการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ให้ความรู้ด้านการประกอบการและการพัฒนา

ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นอกจากนี้ สบร.กำลังดำเนินการพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้สาธารณะออนไลน์ของประเทศไทย (Public Learning Portal) เป็นพื้นที่การเรียนรู้เพื่อให้บริการความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆที่หลากหลายเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการต่อยอดสร้างรายได้ ในแพลตฟอร์มนี้จะรวบรวมให้เมืองค์ความรู้การพัฒนาเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ สบร. มีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายรัฐบาล และนโยบาย “ประเทศไทย 4.0” ดังนี้

2.2.2 แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม

- 1) ประเด็นการปฏิรูปที่ 1 การจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ด้านสังคม
- 2) ประเด็นการปฏิรูปที่ 2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคมสร้าง/พัฒนานวัตกรรมและพิพิธภัณฑ์ ชุมชน โดยขยายพื้นที่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์หรือนวัตกรรมทางวัฒนธรรมและห้องสมุดมีชีวิต ที่มีความ ทันสมัย และประชาชนทุกระดับสามารถ เข้าถึงได้ สร้างศูนย์การเรียนรู้ทักษะชีวิต ฯส่งเสริมและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา

ประเด็นการปฏิรูป การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.2.3 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

- 1) วัตถุประสงค์
 - (1.1) เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวยุติธรรม ปลอดภัย เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ ต่อเนื่องตลอดชีวิต
- 2) เป้าหมายรวม
 - (2.1) คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์
- 3) ยุทธศาสตร์ที่ 1 (หลัก) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
 - (3.1) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์
เป้าหมายที่ 2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และ ความสามารถเพิ่มขึ้น
 - (3.2) แนวทางการพัฒนาที่ 2 พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า
 - (3.3) แนวทางการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4) ยุทธศาสตร์ที่ 2 (รอง) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
 - (4.1) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์
เป้าหมายที่ 3 เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพา ตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น
 - (4.2) แนวทางการพัฒนาที่ 3 เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงิน ฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการ ทุน ที่ดินและทรัพยากร ภายในชุมชน

- (4.3) ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย และการถ่ายทอด องค์ความรู้ในชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่และการต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่เชิงพาณิชย์ รวมทั้ง ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างการจัดการ ความรู้ในชุมชน

2.2.4 นโยบายรัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2562 โดยเน้นนโยบายหลัก 12 ด้าน และนโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง โดยมีนโยบายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

นโยบายหลัก 12 ด้าน

7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
 - 7.1 ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน
 - 7.3 ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนในการช่วยพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจฐานราก
8. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
 - 8.6 ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทุกช่วงวัย

นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง

7. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21

2.2.5 “ประเทศไทย 4.0”

Thailand 4.0 เป็นโมเดลเศรษฐกิจที่จะนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นจากกับดักประเทศ รายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุล พร้อมกับเปลี่ยนผ่านประเทศไทย ไปสู่ ประเทศในโลกที่หนึ่ง ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในบริบทของโลกยุค The Fourth Industrial Revolution อย่างเป็นทางการตามแนวทางที่แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีได้วางไว้ ด้วยการ สร้างความเข้มแข็งจากภายใน ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ตามแนวคิด “ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง” โดยขับเคลื่อนผ่านกลไก “ประชารัฐ”

เป้าหมาย Thailand 4.0 ครอบคลุมใน 4 มิติ ประกอบด้วย

- 1) **ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ** เป็น “ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่า” (Value - Based Economy) ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ โดยมีเป้าหมาย ได้แก่ พ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง และอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากระดับร้อยละ 3-4 เป็นร้อยละ 5-6 เป็นต้น
- 2) **ความอยู่ดีมีสุขทางสังคม** เป็น “สังคมที่ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (Inclusive Society) ด้วยการเติมเต็มศักยภาพของผู้คนในสังคม เพื่อสร้างหลักประกันความ มั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม และฟื้นความสมานฉันท์และความเป็นปึกแผ่นของคนใน สังคม ให้กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง โดยมีเป้าหมาย ได้แก่ ระดับความเหลื่อมล้ำใน สังคมลดลง เป็น 0.2-0.4 ตามมาตรฐาน OECD ภายในปี พ.ศ. 2575 และปรับเปลี่ยนสู่ระบบสวัสดิการสังคมอย่างสมบูรณ์ ภายใน 20 ปี เป็นต้น
- 3) **การยกระดับคุณภาพมนุษย์** ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ใน ศตวรรษที่ 21” ควบคู่ไปกับการเป็น “คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง” โดยมี เป้าหมาย ได้แก่ PISA score จากลำดับที่ 47 เป็น 1 ใน 20 ประเทศแรก ภายใน

20 ปี และดัชนีการพัฒนามนุษย์ (HDI) จากอันดับที่ 89 เป็น 50 อันดับแรก ภายใน 10 ปี เป็นต้น

- 4) **การรักษาสิ่งแวดล้อม** มี “ระบบเศรษฐกิจที่สามารถปรับสภาพตามภูมิอากาศ” ควบคู่ไปกับการเป็น “สังคมคาร์บอนต่ำ” อย่างเต็มรูปแบบ โดยมีเป้าหมาย ได้แก่ มี 10 เมืองที่น่าอยู่ของโลก ภายใน 5 ปี และมี 5 เมืองอัจฉริยะ เต็มรูปแบบ ภายใน 10 ปี เป็นต้น

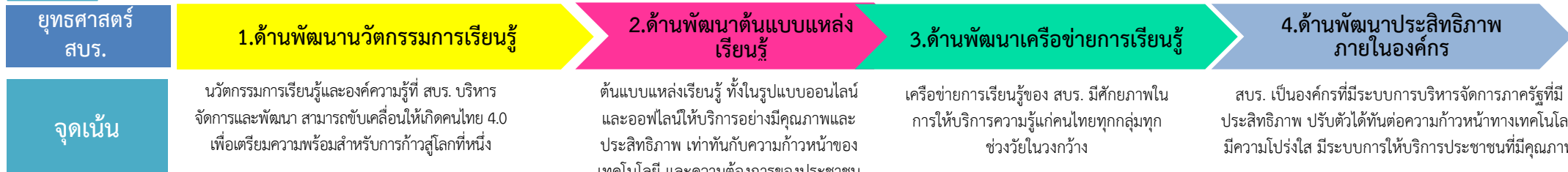
โดย สปร. มีส่วนขับเคลื่อนประเทศไทยสู่การเป็น “ประเทศไทย 4.0” ในมิติการยกระดับคุณค่ามนุษย์ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการเป็น คนไทย 4.0 ในโลกที่หนึ่ง

ยุทธศาสตร์ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ยุทธศาสตร์ชาติ	ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	
ประเด็นแผนแม่บท	การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	การพัฒนาการเรียนรู้	การท่องเที่ยว	เศรษฐกิจฐานราก
ประเด็นแผนแม่บทย่อย	<ul style="list-style-type: none"> การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ 	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย 	<ul style="list-style-type: none"> การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ
แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม	ประเด็นการปฏิรูปที่ 1 การจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ด้านสังคม ประเด็นการปฏิรูปที่ 2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ การรับรู้ และการส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม			
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12	ยุทธศาสตร์ที่ 1 (หลัก) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 (รอง) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม			
นโยบายรัฐบาล	การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก, การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย, การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21			
ประเทศไทย 4.0	การยกระดับคุณภาพมนุษย์ ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21” ควบคู่ไปกับการเป็น “คนไทย 4.0 โลกที่หนึ่ง”			

วิสัยทัศน์ ขยายโอกาสการเข้าถึงนวัตกรรมแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ตามแนวโน้มเทคโนโลยีที่ทันสมัย

วัตถุประสงค์การจัดตั้ง	1) เป็นองค์กรบริหารและจัดการความรู้ สาธารณะที่สมบูรณ์ หลากหลาย และเป็นองค์กรพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ และยกระดับคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ 2) ให้บริการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ทั้งในรูปแบบของอุทยานการเรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ 3) ส่งเสริมให้มีพื้นที่สร้างสรรค์ที่เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้บริการด้านการเรียนรู้ รวมทั้งพื้นที่ในการค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งที่เป็นพื้นที่จริงทางกายภาพและพื้นที่เสมือนจริง 4) สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัย และทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่หลากหลาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงองค์ความรู้ 5) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาทักษะที่หลากหลาย	6) สร้างสังคมการเรียนรู้ในภูมิภาคเพื่อรองรับสังคมดิจิทัล การนำองค์ความรู้ไปต่อยอดและขยายผล เพื่อสร้างรายได้และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ 7) พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัยรวมถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นต้นแบบขยายผล
------------------------	---	--

กลยุทธ์	1) ศึกษานวัตกรรมและองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีผลต่อการเรียนรู้และประกอบอาชีพ 2) พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับคนทุกช่วงวัย 3) ต่อยอดองค์ความรู้ด้วยนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การเพิ่มคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม 4) บริหารจัดการองค์ความรู้ที่มีอยู่ รวมถึง Big Data ด้านต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 5) ร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนานวัตกรรมและต่อยอดองค์ความรู้	1) พัฒนาและเพิ่มศักยภาพแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและนวัตกรรมการเรียนรู้ 2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ให้ประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงได้ในวงกว้าง 3) พัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการยกระดับแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ	1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในประเทศ 2) สนับสนุนแหล่งเรียนรู้เครือข่ายในการพัฒนาทุนมนุษย์และลดความเหลื่อมล้ำในการเรียนรู้ 3) สนับสนุนแหล่งเรียนรู้เครือข่ายในการสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน 4) พัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อขยายผลต้นแบบแหล่งเรียนรู้ไปยังแหล่งเรียนรู้เครือข่าย	1) พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคล 2) พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 3) ส่งเสริมการบูรณาการและการสื่อสารภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 4) เพิ่มช่องทางการในการหารายได้ 5) พัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับประสิทธิภาพองค์กร 6) เตรียมความพร้อมการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤติ (Crisis Management)
---------	---	---	---	---

ส่วนที่ 3 ยุทธศาสตร์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้

3.1 ภาพรวม

3.1.1 วิสัยทัศน์

“ขยายโอกาสการเข้าถึงนวัตกรรมแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ตามแนวโน้มเทคโนโลยีที่ทันสมัย”

3.1.2 พันธกิจ

- 1) จัดให้มีระบบการเรียนรู้สาธารณะ ผ่านแหล่งเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้สาธารณะ ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเพิ่มทักษะ ความรู้ และความสามารถได้อย่างทั่วถึง
- 2) เป็นต้นแบบแหล่งบริการองค์ความรู้รูปแบบใหม่ที่ทันสมัย มีชีวิตชีวา และอุดมไปด้วยความรู้ที่หลากหลายและสร้างสรรค์
- 3) เสริมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศ
- 4) ส่งเสริมเครือข่ายเพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนองค์ความรู้ด้านต่างๆ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

3.1.3 วัตถุประสงค์การจัดตั้ง สปร. (ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2561)

- 1) เป็นองค์กรบริหารและจัดการความรู้สาธารณะที่สมบูรณ์ หลากหลาย และเป็นองค์กรพัฒนาต่อ ยอดองค์ความรู้ และยกระดับคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ
- 2) ให้บริการและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ทั้งในรูปแบบของอุทยานการเรียนรู้ และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้
- 3) ส่งเสริมให้มีพื้นที่สร้างสรรค์ที่เอื้อต่อการเข้าถึงและการใช้บริการด้านการเรียนรู้ รวมทั้งพื้นที่ในการค้นคว้า แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างแรงบันดาลใจ ทั้งที่เป็นพื้นที่จริงทางกายภาพและพื้นที่เสมือนจริง
- 4) สนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัย และทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ด้อยโอกาส สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่หลากหลาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความรู้
- 5) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาทักษะที่หลากหลาย
- 6) สร้างสังคมการเรียนรู้ในภูมิภาคเพื่อรองรับสังคมดิจิทัล การนำองค์ความรู้ไปต่อยอดและขยายผล เพื่อสร้างรายได้และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่
- 7) พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัยรวมถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นต้นแบบขยายผล

3.2 ยุทธศาสตร์ของ สปร.ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)

ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ด้านพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้ ด้านพัฒนาเครือข่าย และด้านพัฒนาประสิทธิภาพภายในองค์กร รายละเอียดดังนี้

3.2.1 ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

1) จุดเน้น

นวัตกรรมการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ สปร. บริหารจัดการและพัฒนา สามารถขับเคลื่อนให้เกิดคนไทย 4.0 เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการก้าวสู่โลกที่หนึ่ง

2) กลยุทธ์

- (2.1) ศึกษาพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีผลต่อการเรียนรู้และประกอบอาชีพ
- (2.2) พัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับคนทุกช่วงวัย
- (2.3) ต่อยอดองค์ความรู้ด้วยนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การเพิ่มคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม
- (2.4) บริหารจัดการองค์ความรู้ที่มีอยู่ รวมถึง Big Data ด้านต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- (2.5) ร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการพัฒนานวัตกรรมและต่อยอดองค์ความรู้

3) ภารกิจสำคัญ

- (3.1) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่เด็กและเยาวชน และกลุ่มผู้สูงอายุ
- (3.2) พัฒนาความรู้เพื่อต่อยอดเป็นนวัตกรรมในการเรียนรู้ผ่านพิพิธภัณฑ์
- (3.3) พัฒนาระบบให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่องและขยายผลการให้บริการระบบอุทยานการเรียนรู้เสมือน (Virtual TK Park) ไปยังหน่วยงานเครือข่ายต่างๆ ของ สอว.ให้ครอบคลุมกว้างขวาง
- (3.4) พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ตามทักษะศตวรรษที่ 21 ให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขยายผลการให้บริการแพลตฟอร์มดังกล่าวไปยังหน่วยงานเครือข่ายของ สอว. ให้ครอบคลุมอย่างต่อเนื่อง
- (3.5) ดำเนินการโครงการ TK แฉ่งเกิดที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะเยาวชนที่สอดคล้องกับแนวโน้มโลก โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งภาครัฐและเอกชน
- (3.6) นำข้อเสนอ/แผนงาน/โครงการ / กิจกรรมที่เป็นผลงานความคิดจากเยาวชนที่ผ่านโครงการ Future Leader Program นำไปขยายผลเพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม
- (3.7) สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ประชาชนทุกช่วงวัย สามารถมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Knowledge Community) แบ่งปันความรู้ (Knowledge Sharing) ตลอดจนการสร้างกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อเพิ่มทักษะในการดำรงชีวิต ตลอดจนการสร้างความสามารถในการแข่งขันในด้านเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว
- (3.8) พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลองค์ความรู้ Learning portal เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ผ่านสื่อออนไลน์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ/ให้ประชาชนในภูมิภาคใช้เทคโนโลยีบนฐานความรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างอาชีพ/รายได้

3.2.2 ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้

1) จุดเน้น

ต้นแบบแหล่งเรียนรู้ของ สอว. ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ให้บริการอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เท่าทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และความต้องการของประชาชน

2) กลยุทธ์

- (2.1) พัฒนาและเพิ่มศักยภาพแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและนวัตกรรมการเรียนรู้

- (2.2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ให้ประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงได้ในวงกว้าง
- (2.3) พัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการยกระดับแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

3) ภารกิจสำคัญ

- (3.1) พัฒนางานบริการและแหล่งเรียนรู้ต้นแบบแหล่งเรียนรู้
- (3.2) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่เด็กและเยาวชน และกลุ่มผู้สูงอายุ
- (3.3) พัฒนาความรู้เพื่อต่อยอดเป็นนวัตกรรมในการเรียนรู้ผ่านพิพิธภัณฑ์
- (3.4) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยให้มีนิสัยรักการอ่าน การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และมีศักยภาพสามารถสร้างคุณค่าใหม่ให้กับสังคมไทยและสังคมโลก
- (3.5) ดำเนินการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้แห่งชาติ (NKC) และเตรียมการเปิดให้บริการ

3.2.3 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้

1) จุดเน้น

เครือข่ายการเรียนรู้ของ สพร. มีศักยภาพในการให้บริการความรู้แก่คนไทยทุกกลุ่มทุกช่วงวัยในวงกว้าง

2) กลยุทธ์

- (2.1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในประเทศ
- (2.2) สนับสนุนแหล่งเรียนรู้เครือข่ายในการพัฒนาทุนมนุษย์และลดความเหลื่อมล้ำในการเรียนรู้
- (2.3) สนับสนุนแหล่งเรียนรู้เครือข่ายในการสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
- (2.4) พัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อขยายผลต้นแบบแหล่งเรียนรู้ไปยังแหล่งเรียนรู้เครือข่าย

3) ภารกิจสำคัญ

- (3.1) ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันและสร้างกระแสเชิงเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเชิงแหล่งเรียนรู้และพิพิธภัณฑ์ของประเทศ และหารายได้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน
- (3.2) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่เด็กและเยาวชน และกลุ่มผู้สูงอายุ
- (3.3) กำหนดพื้นที่เป้าหมายและส่งเสริมให้เกิดโอกาสการเรียนรู้ในภูมิภาคผ่านรูปแบบพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้
- (3.4) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหาร บรรณารักษ์ ผู้ดูแลห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้ของหน่วยงานเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยการพัฒนาลักสูตรการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง
- (3.5) นำองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกมาถ่ายทอด และการสร้างความรู้ที่ตอบสนองต่อการแก้ปัญหาทางสังคม ผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ TK Forum กิจกรรม Solution Lab ซึ่งองค์ความรู้และข้อเสนอแนะต่างๆ มีการจัดการและเผยแพร่ในรูปแบบ Digital Content ที่หลากหลายผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ อย่างเป็นระบบ

(3.6) นำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ได้จากการดำเนินงานที่ผ่านมาไปเผยแพร่ และขยายผล ตลอดจนขยายภาคีเครือข่ายหลักและรองในการรณรงค์ส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในระดับเมืองหรือ จังหวัด นอกจากนี้ ทดลองขยายผลพื้นที่สาธารณะ (Solution Lab)

(3.7) พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้มีแผนที่น่าเสนอ ภารกิจและผลงานของสถาบันอุทยานการเรียนรู้ (สอร.) ในเวทีระดับโลก

(3.8) ขยายผลแนวคิดนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ที่ผ่านการคัดเลือกจากโครงการ TK Park Award ไปสู่หน่วยงานภาคีเครือข่าย รวมทั้ง ขยายผลการนำแนวคิดเรื่อง Leaning City ไปถ่ายทอดให้กับหน่วยงาน องค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นๆ ที่มีความพร้อมและสนใจ

(3.9) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เนื้อหาสาระและองค์ความรู้ของหน่วยงานผ่านช่องทางออฟไลน์และ ออนไลน์ที่มีความหลากหลายไปยังกลุ่มเป้าหมายของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

(3.10) สรุปบทเรียนและนำไปขยายผล

(3.11) นำข้อมูลองค์ความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน/ข้อมูลของพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ ในประเทศไปเผยแพร่ ต่อยอดให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อการสร้างรายได้ ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต

3.2.4 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพภายในองค์กร

1) จุดเน้น

สปร. เป็นองค์กรที่มีระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ปรับตัวได้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีความโปร่งใส มีระบบการให้บริการประชาชนที่มีคุณภาพ

2) กลยุทธ์

(2.1) พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคล

(2.2) พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

(2.3) ส่งเสริมการบูรณาการและการสื่อสารภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(2.4) เพิ่มช่องทางการในการหารายได้

(2.5) พัฒนาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับประสิทธิภาพองค์กร

(2.6) เตรียมความพร้อมการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤติ (Crisis Management)

3) ภารกิจสำคัญ

(3.1) เป็นองค์กรโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักตามมาตรฐาน ขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด

(3.2) วางระบบเพื่อเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบัน

(3.3) บูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงานภายใน ระบบ E- Office

(3.4) บุคลากรได้รับการพัฒนา เพิ่มทักษะอย่างต่อเนื่อง

okmd

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
69/18-19 อาคารมิว บิล딩 (วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล)
ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-21056500 โทรสาร 0-2105-6556,8
Website : www.okmd.or.th

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.) : มิวเซียมสยาม
ที่อยู่เลขที่ 4 ถนนสนามไชย พระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ : 02 225 2777 โทรสาร : 02 225 2775
Website : www.ndmi.or.th, www.museumsiam.org

สถาบันอุทยานการเรียนรู้
เลขที่ 999/9 อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 17
ถนนพระราม 1 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 02 264 5963-5 โทรสาร 02 264 5966
อุทยานการเรียนรู้ต้นแบบและบริการ
ที่อยู่ เลขที่ 4 อาคารศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8 Dazzle Zone
แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ : 02 257 4300 โทรสาร 02 257 4332
Website : www.tkpark.or.th